

EGYETEMI ÉLET

- *Állami kitüntetések*
- *Megérkeztek a NASA-tól a minták*
- *Félévkezdés a színház jegyében*
- *Válogatott játékosok a GTK-n*

Fashion Festival

2026. április 8.

szerda - 9:00 – 16:00

ÁLLÁSBÖRZE és karriernap

Helyszín: Debreceni Egyetem, Főépület

A szervezők a rendezvény változtatásának jogát fenntartják!

Ha látogató vagy, ezt kínáljuk:

- Közel 80 kiállító
- Több száz állásajánlat
- Karrier-és CV-tanácsadás
- Diplomamunka-témák
- Állás-és szakmai gyakorlati helyek
- Külföldi ösztöndíj lehetőségek
- Próba-állásinterjúk
- Grafológia elemzés

HÍREK

Nemzeti ünnep	4
Rekordjelentkezés	4
Debrecen Maraton	4
Doktoravatás.....	4
Új szint a partnerségben	5
Stratégiai megállapodás	5
A boldogság jegyében	5
Amerikai kapcsolatok	5

HÁTTÉR

Állami kitüntetések március 15. alkalmából.....	6
Megérkeztek a NASA-tól a minták.....	8
PhD Student Conference on Evolution and Biodiversity.....	9
TTK Farsangi multság.....	10
Fények le, élmények fel	10
Farsangi fánk és nyereményeső	11
Maszkok, tánc és népzene: Folklor Farsang 26'	11

ZOOM

Konferencia és divatbemutató a kreativitás és a sokszínűség jegyében.....	12
Fedezd fel Debrecen utcáit! – Debreceni Zenede.....	14

ZÖLDEBBÍTŐ

A DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság hírei.....	16
---	----

SZÉP-SZELET

Ryoki Matsumoto és Satomi: Yuki no Hana – Hóvirág.....	18
--	----

NÉZŐPONT

Félévkezdés a színház jegyében	19
„Menjenek, lassanak világot, lépjenek ki a megszokottból...”	20
Bemutatók, vendéjáték és különleges program kavalkádja	23

DE-FICIT

Amikor a gyerekkor túl korán ér véget: UNICEF a gázai övezetben.....	24
--	----

SPORT

A futball ünnepe volt	26
Válogott játékosok a GTK-n	27
Töretlenül népszerű.....	29

CUCU

.....	30
-------	----

Ezt nem hiszem el

Strahl Elek a szociológiai felmérések megszállottja volt. Már egyetemistaként – komolyan véve leendő hivatását – állandóan azon törte a fejét, milyen témakörökben végezhetne reprezentatív felméréseket. Egy félnapos ötletbörzén pattant ki fejből a gondolat, miszerint az ügyben kellene információkat gyűjtenie, milyen hiszékenyek az emberek. Még nevet is adott a projektnek: „Ezt nem hiszem el.” Pár hetes előkészítés után ő és diáktársai előre egyeztetett stratégiai pontokon támadtak rá gyanútlan járőrelőkre.

Őn szerint igaz, hogy a Duna folyási irányának megfordítását tervezik? Mit gondol arról, hogy jövő évtől óvodások is szerezhetnek jogosítványt? Igaznak véli az állítást, miszerint a hatvan év felettiek könnyebben tanulnak meg japánul? Tudta, hogy egyes tudósok azt állítják, rég megtalálták az öregedés ellenszerét?

Ilyen és ezekhez hasonló kérdésekkel zargatták az embereket, akik közül sokan nem tudták mire vélni a dolgot. Addig nem volt baj, amíg egy felháborodott nyugdíjas rá nem támadt Strahl Elekre, és el nem kergette a Nagyerdőig.

Elek most ott bujkál. Kicsit megjárd. Ha valaki arra jár, kérjük, vigyen neki pár szendvicset, s némi ásványvizet. Köszönjük!

Percz Péter

Egyetemi Élet, a Debreceni Egyetem lapja

– A Debreceni Egyetem megbízásából kiadja a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. –

Főszerkesztő: Ölveti László – Állandó munkatárs: Csontos Máté, Papp Gréta, Juhász Tibor, Vona Lilla, Kovács Miklós, Lóki Viktor –

Tördelő: Barna Ildikó – Levélváltás: KEBO PRINT – Nyomda: Vider-Plusz Bt. – Terjesztés: CAMPUS ELEVEN –

ISSN 0230 7731 – Megjelenik kéthetente 4000 példányban – A szerkesztőség levelezési címe: DE Oktatási Központ, 4032 Debrecen, Nagyerdei körút 94. –

A szerkesztőség telefonszáma: (30) 7598072 / 58072 – A szerkesztőség e-mail-címe: egyetemielelet@pszk.unideb.hu – www.unideb.hu

Az Egyetemi Élet archív számai elérhetők: <http://www.unideb.hu/hu/egyetemi-elet> – Hirdetésfelvétel: 06-(30)-638-5073

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Új szint a partnerségben

A BMW Group Gyár Debrecen és a Debreceni Egyetem újabb megállapodással erősítette partnerségét: a Klinikai Központ háziiorvosi szolgáltatása már a gyár dolgozói számára is elérhető. Az ellátást a Nagyerdei Campuson működő rendelő biztosítja, támogatva a munkavállalók egészségmegőrzését és jóllétét. Szilvássy Zoltán rektor kiemelte: a BMW-vel való együttműködés az egyetem egyik legjelentősebb stratégiai partnersége. Hans-Peter Kemser elnök-vezérigazgató hangsúlyozta: az új szolgáltatás fontos lépés a dolgozók egészségének támogatásában.

A boldogság jegyében

A DE Bölcsészettudományi Karán első alkalommal rendezték meg A boldogság nyomában című konferenciát a boldogság világnapja alkalmából. Az eseményen több tudományterület képviselői keresték a választ arra, mit jelent a boldogság, és miért Finnország a világ legboldogabb országa. Az előadások a biológia, pszichológia, nyelvészet és közgazdaságtan nézőpontjából vizsgálták a témát, hallgatók aktív részvételével. A szervezők célja az volt, hogy interdiszciplináris módon mutassák be a boldogság fogalmát és hátterét.

Rekordjelentkezés

Az elmúlt tizenöt év legmagasabb jelentkezési számait érte el a Debreceni Egyetem: az idei felvételi eljárásban 21 321-en jelentkeztek, közülük 11 386-an első helyen jelölték meg az intézményt. A legnépszerűbb kar ezúttal is a GTK volt, de sokan választották az informatikai, műszaki, pedagógus és egészségtudományi képzéseket is. A jelentkezések száma minden szinten nőtt, az első helyes jelentkezők aránya több mint 5 százalékkal emelkedett. Kiemelkedő volt az érdeklődés több új képzés, köztük a mesterséges intelligencia szak iránt is. Az adatok szerint a DE továbbra is vezető vidéki felsőoktatási intézmény Magyarországon.

Nemzeti ünnep

Megemlékezést tartott a Debreceni Egyetem az 1848–49-es forradalom és szabadságharc 178. évfordulója alkalmából. A Főépület Aulájában rendezett ünnepségen Szilvássy Zoltán rektor és Németh Kevin HÖK-elnök hangsúlyozták: a szabadság és a felelősség üzenete ma is aktuális, különösen a fiatalok számára. Az eseményen intézményi elismeréseket, köztük Kiváló Dolgozó és vezetői okleveleket adtak át. Az ünnepség koszorúzással zárult, majd a résztvevőket egy '48-as hangulatot idéző teaházban látták vendégül.

Doktoravatás

Új doktorokat avatott a Debreceni Egyetem március 20-án: összesen 128-an vehették át PhD-oklevelüket. Az ünnepségen habilitált doktori címeket, valamint a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány publikációs díjait is kiosztották, és átadták a Gróf Tisza István Emlékplakettet. A doktori képzésben részt vevők közül 101-en summa cum laude minősítéssel teljesítették a követelményeket. Az eseményen 17 oktató habilitált címet szerzett, míg 30-an publikációs díjban részesültek. A zárásként átadott emléklakettet a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottsága kapta a régió tudományos életében végzett munkájáért.

Amerikai kapcsolatok

Szakmai látogatást tett egyetemünk agrárdelegációja az Egyesült Államokban, hogy erősítse nemzetközi oktatási és kutatási kapcsolatait. A tárgyalások az agrárinnováció, az állategészségügy, a biotechnológia és a mérnöki kutatások területére fókuszáltak. A delegáció többek között a South Dakota State University és a University of Nebraska vezetőivel egyezettett, kiemelten a kettősdiploma-programok fejlesztéséről és új együttműködések indításáról. A látogatás eredményeként több partnerkapcsolat is megerősödött, ami hozzájárulhat a hallgatói mobilitás bővítéséhez és új közös kutatási programok elindításához.

Debrecen Maraton

Átlépte a kétezret a Debrecen Maraton nevezőinek száma. A viadalt március 29-én, vasárnap rendezi meg a Magyar Sport és Életmódfejlesztő Klaszter, a Debreceni Egyetem és Debrecen városa. A sokak által régóta várt sporteseményen az 1,7 kilométeres (gyermek és jótékonyági) és az 5 kilométeres távok mellett negyedmaratont, félmaratont és maratont is teljesíthetnek a mozogni vágyók. Utóbbi kettőt váltóban is. A futamok közül nagyon népszerű a félmaratoni és negyedmaratoni táv.

Stratégiai megállapodás

Stratégiai együttműködést kötött a Debreceni Egyetem és a Magyar Ökolívivők Szövetsége a Bocskai István Nemzetközi Ökolívivő Emlékverseny keretében. Az együttműködés célja a sportág szakmai és tudományos háttérének erősítése, valamint az edzőképzés fejlesztése. A DE a jövőben ökolívivő szakedző képzést indít, emellett sportdiagnosztikai és sportorvosi támogatást is biztosít. A felek kiemelték: a partnerség hozzájárulhat a magyar ökolívivás fejlődéséhez, és új lehetőségeket nyit mind az élsport, mind a szabadidősport területén.

Állami kitüntetések március 15. alkalmából

Az agrártudomány, a bölcsészettudomány, a közgazdaság, a műszaki és természettudományok, valamint a kultúra és a közművelődés területén végzett kiemelkedő munkájukért vehettek át a március 15-i nemzeti ünnep alkalmából állami kitüntetések a Debreceni Egyetem szakemberei.

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulója, március 15-e alkalmából a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetésben részesült az agrár- és élelmiszergazdaságban, a digitális rendszerek kidolgozása és oktatása terén végzett kiemelkedő munkája elismeréseként Harsányi Endre gazdasági agrármérnök. A Debreceni Egyetem agrár- és élelmiszertudomány fejlesztésért felelős ágazatfejlesztési rektorhelyettese, az Agrár Kutatóintézetek és Tangazdaság főigazgatója, a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar tanszékvezető egyetemi tanára Nagy István agrárminisztertől vette át a kitüntetést a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban.

Magyarország köztársasági elnöke a haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett tevékenysége elismeréseként Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat kitüntetést adományozott Keményfi Róbert etnográfus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar dékánja, Néprajztudományi és Muzeológiai Intézetének igazgatója, egyetemi tanár számára.

Balra Harsányi Endre

Szintén ebben az elismerésben részesült Sztrik János matematikus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Debreceni Egyetem professor emeritusa.

A Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetést vehette át Hankó

Balázs kultúráért és innovációért felelős minisztertől, Varga-Bajusz Veronika és Závogyán Magdolna államtitkártól Bácsné Bába Éva, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar stratégiai és kommunikációs dékánhelyettese, a Sportgazdasági és -menedzsment Intézet igazgató egyetemi tanára, valamint Bujdosóné Dani Erzsébet könyvtárpedagógus, a kecskeméti Katona József Könyvtár igazgatója, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar tanszékvezető egyetemi docense.

Pintér Sándor belügyminisztertől Magyar Érdemrend Lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetést vehetett át a hazai gyógyszergyártás és -ellátás kiegyensúlyozott működése érdekében végzett kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként Ács Zoltán gyógyszeripari szakgyógyszerész, a MEDITOP Gyógyszeripari Kft. ügyvezető igazgatója, alapító társtulajdonosa, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar oktatója, a Debreceni Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar címzetes egyetemi tanára.

Középen Keményfi Róbert

Magas színvonalú munkája, példamutató tevékenysége elismeréseként Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült Juhász Erika, a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési igazgatója, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Nevelés- és Művelődéstudományi Intézetének tanszékvezető főiskolai docense; Lakatos Ákos fizikus, környezet- és létesítménymérnök, a Debreceni Egyetem Műszaki Kar tanszékvezető egyetemi tanára; Pless Attila Sándor zongoraművész, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar általános dékánhelyettese, tanszékvezető főiskolai docens; Tiba Zsolt, a Debreceni Egyetem Műszaki Kar főiskolai tanára, valamint Vágó Imre, a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kara Agrokémiai és Talajtani Intézetének nyugalmazott egyetemi docense.

A nemzeti ünnep alkalmából Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését vehetett át Körösparti Péter, a Debreceni Egyetem Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központjának főigazgatója.

Kiemelkedő tevékenysége elismeréseként a Magyar Bronz Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült Kovácsné Miterli Mariann, a Debreceni Egyetem Műszaki Kar Dékáni Hivatalának ügyvivő szakértője.

Nagy István agrárminiszter az Életfa Emlékplakett Ezüst fokozatát adományozta az agrokémia területén végzett több évtizedes kimagasló hazai és nemzetközi szintű oktatói, kutatói munkájáért Kiss Szendille, a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar nyugalmazott egyetemi docense részére.

Az Életfa Emlékplakett Bronz fokozatát vehette át Juhász Lajos, a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar egyetemi tanára a több évtizedes oktatói, kutatói, tehetséggondozói munkája elismeréseként, aki az országban elsőként alapította meg a természetvédelmi szakot.

A Debreceni Egyetemen végzett kiemelkedő színvonalú hazai és nemzetközi elismertségű oktatói, kutatói munkájáért Ujhelyi Imre Díjban részesült Fári Miklós Gábor, a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar professor emeritusa.

Sajtóközpont,

*fotó: Agrárminisztérium,
Kulturális és Innovációs Minisztérium*

Középen Sztrik János

Középen B. Bába Éva

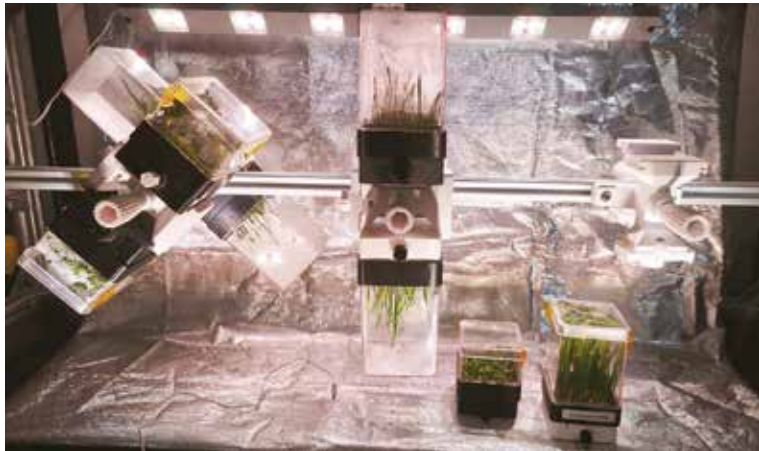
Középen Körösparti Péter

Megérkeztek a NASA-tól a minták

Március 16-án a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar kutatói Kapu Tibor kutatóúrhajóstól vették át az első magyar űrnövénykísérlet, a VITAPRIC-program visszaérkezett mintáit a Böszörményi úti campus Biodrome-ban.

Tavaly június 25-én, a HUNOR Magyar Űrhajós Program tudományos portfóliójában, az Axiom-4 küldetés részeként, Kapu Tibor retek-, búza- és magyar paprikamagokat vitt fel a Nemzetközi Űrállomásra. A magvak egy speciális ültetődobozban fejlődtek növényekké az expedíció során, ezt az űrhajós learatta, és ezek a minták érkeztek vissza Magyarországra január 15-én. Ahhoz hogy ez az űrnövénykísérlet megvalósulhasson, a DE MÉK oktatóinak és kutatóinak rengeteg NASA általi kritériumnak kellett megfelelniük.

Debrecenbe személyesen az űrhajós hozta el a növényeket és azok gyökereit, magvait egy mínusz 80 Celsius-fokos mélyhűtő eszközben. Kapu Tibor kiemelte, hogy számára is fontos volt a kísérlet, minden egyes előadása során szóba hozza az általa megvalósult „űrkertészetet”, illetve büszke arra, hogy elsőként természetett növényeket ott, ahol az űrhajósok is élnek mindennapjaikat az űrállomáson. Egy kis háttérinformációt is megosztott: a búzamagok a küldetés utolsó 4-5 napján sokkal gyorsabban nőttek a vártnál, ezért meg kellett növelni az űrben a természetdobozok nagyságát, ami nagy kihívás volt.

A VITAPRIC-program első fele tehát sikerrel zárult, hazatértek az űrállomáson felnevelt és learatott növények, de felmerül a kérdés, hogyan tovább a kutatásban. Veres Szilvia, a program vezető kutatója felvázolta a jövőbeli terveket. Először is ellenőrizni kell a technológiát, hogy valóban a tervek szerint történt a természetett növények betakarítása. A visszaérkezett mintáknál magkezelési eljárást kell

alkalmazni, molekuláris biológiai vizsgálatok alá kell vetni a növényeket, és azáltal, hogy a tárolódobozok is visszaérkeztek, a fejlődést sokkal jobban és alaposabban tudják majd tanulmányozni.

Amíg a világűrben voltak a magok, a kutatók a földön kifejlesztettek egy olyan technológiát, amely nagyjából reprodukálni tudja az űrállomás környezetét. Ugyanolyan dobozokat használtak, a növények folyamatos 360 fokos mozgásban nőttek, hogy a súlytalanság állapotát modellezni tudják, illetve a fényviszonyokat és a hőmérsékletet is megpróbálták kiegyenlíteni. Ez a kísérlet azért fontos, mert így össze tudják hasonlítani a ténylegesen az űrben kinőtt, valamint a reprodukciós módon természetett növényeket, a különbségek kimutatásával pedig fejleszteni tudják a földön végzett kísérletet, valamint arra is fény derül, hogy valójában milyen egyedi különlegessége van mondjuk egy űrben nevelt paprikának.

A lucerna a világ egyik legfontosabb takarmánynövénye, és hazánkban, így intézetünkben is jelentős kutatási háttérrel rendelkezik. Éppen ezért úgy döntöttünk, hogy vizsgálatainkat kiterjesztjük erre a növényre is – mondta el Fári Miklós, a VITAPRIC-program szakmai koordinátora. A magok közül kiemelt fontossága van a 200 Olimpia fajtájú lucernamagnak, amelyet a Kruppa-Mag Kft. biztosított a kísérlethez. Kruppa József, a cég ügyvezető alapítója arról beszélt az ünnepélyes átadón, hogy azzal a céllal küldték lucernamagokat az űrbe, hogy a későbbiekben táplálékként tudjon szolgálni az űrhajósoknak és a személyzetnek a Hold- és Mars-bázison. Hiszen a lucerna kiváló fehérje- és rostforrás lehet, és azért az Olimpia fajtájú lucernát választották, mert ez bírja legjobban a szárazságot, és a leggyengébb minőségű talajban is ki tud nőni. Továbbá bejelentette azt is, hogy a visszaérkezett lucerna nemesítési vizsgálatait a Debreceni Egyetem és a Kruppa-Mag Kft. közösen fogja elvégezni.

Varga Dávid, fotó: EÉ

PhD Student Conference on Evolution and Biodiversity

2026 januárjában Debrecenben került megrendezésre a „PhD Student Conference on Evolution and Biodiversity” (EvoBio2026). A konferencia több napon át tartó élénk viták, új ötletek és az evolúciós biológia és a biodiverzitás iránti közös lelkesedés keretében hozta össze a világ minden tájáról érkező kutatókat, hallgatókat és oktatókat. A tudományos program széles témakört ölelt fel, az elméleti fejleményekről az empirikus ismeretekig, és a hallgatói előadások mellett kiemelt előadásokkal is kiegészült. A megközelítések és módszerek sokszínűsége tükrözte a terület széleskörűségét és dinamizmusát.

Az EvoBio2026 legfontosabb aspektusa a pályakezdő kutatók és PhD-hallgatók erős jelenléte volt. Sok résztvevő először mutatta be munkáját, új perspektívákat és energiát hozva a hét folyamán, miközben lehetőséget kaptak arra is, hogy értékes visszajelzéseket kapjanak egy nagy és támogató kutatói csoporttól.

A konferenciát kiváló meghívott előadók és mentorok gazdagították, akik Európából, többek között Magyarországról, Csehországból, Németországból, Svájcban, Norvégiából, az Egyesült Királyságból és Afrikából érkeztek. Tudományos hozzájárulásuk, mentorálási tevékenységük és a viták iránti nyitottságuk központi szerepet játszott a konferencia inspiráló légkörének kialakításában.

Néhány hallgatói véleményt szeretnénk kiemelni a konferencia résztvevőitől:

„Ökológusként a konferencia nagyon tanulságos volt számomra. Kiváló lehetőséget nyújtott arra, hogy evolúciós biológusokkal találkozzak, új perspektívákat fedezzek fel a területükön, és kapcsolatokat építsek ki európai szakemberekkel.”

„Néha egyszerűen csak ki kell mondani az ötleteinket, hogy kilábaljunk a zavarból. Elsőéves PhD-hallgatóként ez a konferencia tökéletes tanulási lehetőség volt számomra. Értékes alkalom volt, hogy ötleteket cserélhessek más PhD-hallgatókkal, és konstruktív visszajelzéseket és tanácsokat kapjak a mentoroktól. Remek lehetőség volt arra is, hogy kapcsolatba lépjek tapasztalt kutatókkal és minden hallgatóval, függetlenül attól, hogy milyen szinten van, nagyon ajánlom!”

„Nagyon értékesnek tartottam a lehetőséget, hogy kollégáim körében bemutathattam és megvitathattam PhD-terveimet és folyamatban lévő kísérleti munkáimat, és a kollégáimtól és a meghívott professzoroktól kapott visszajelzések nagyban hozzájárulnak majd a jövőbeli kutatások finomításához. Nagyon remélem, hogy ez a platform rendszeresen folytatódik majd.”

A tudományon túl az EvoBio2026 lehetőséget nyújtott arra, hogy újra kapcsolatba lépjünk kollégáinkkal, új emberekkel ismerkedjünk

meg, és hálózatokat építsünk. Akár tudományos üléseken, közös étkezéseken vagy esti rendezvényeken, a beszélgetések könnyedén folytatók, és gyakran késő estig tartottak.

Végezetül szeretnénk köszönetet mondani minden meghívott előadónak, üléselőnöknek, hallgatónak, önkéntesnek és résztvevőnek, hogy az EvoBio2026 ilyen értékes élménnyé vált. Az Önök és a szervezők (Prof. Székely Tamás, Sofia Rizzi, Szemán Karola és Mándi Mihály Gábor) hozzájárulása, lelkesedése és nyitottsága tette ezt a találkozót igazán különlegessé. Az EvoBio2026-ról inspirálva, új energiával távozzunk, és máris várjuk a következő alkalmat 2027 januárjában, amikor újra találkozhatunk.

*A Juhász-Nagy Pál Doktori Iskola hallgatóinak nevében:
Stewart Nsange Ajele (Kenya), Lisa Amalia (Indonézia),
Amna Atia (Szudán) és Mu'uz Gebru (Etiópia)*

TTK Farsangi mulatság

A vizsgaidőszak fáradalmait és a téli szürkeséget egy emberként rázza le magáról a Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kara.

A kar Hallgatói Önkormányzata idén is megrendezte a hagyományos Farsangi mulatságot, aminek a Kolkáv adott otthont, ahol a laborköpenyt álarcokra és jelmezekre cserélték a hallgatók.

A TTK-s hallgatók kreativitása nem ismert határokat: a klasszikus filmes karakterek mellett megjelentek az állatos és a sportos jelmezek is. A HÖK zsűrije nem volt könnyű helyzetben, de a legötletesebb maszkokat és kiegészítőket értékes nyereményekkel jutalmazták. A dobogósok oklevelet és ajándécsomagot kaptak, elismerve azt a nem kevés energiát, amit a maskarák elkészítésébe fektettek.

Nincs farsang fánk nélkül! Az este legviccesebb perceit a fánkevérseny szolgáltatta. A nevezőknek a gyorsaságukra és a technikájukra támaszkodva kellett eltüntetniük a színes fánkokat. A közönség hatalmas ujjongással biztatta a versenyzőket, a győztesek pedig szintén különdíjat vehettek át a szervezőktől.

Miután minden díj gazdára talált, a hangsúly a szórakozásé lett. A Kolkávban felcsendültek a legnépszerűbb slágerek és az elmaradhatatlan bulis himnuszok, amit nem mások biztosítottak, mint DJ Erjesztő és Terjesztő, valamint DJ Etic. A táncparkett egy percre sem ürült ki, a hallgatók és a szervezők együtt ünnepelték a téli szezon végét, bebizonyítva, hogy a TTK-s közösség nemcsak a laborokban, de a táncparketten is tud maradandót alkotni.

Klusóczki Bóbor,

fotó: Kovács Gergő DEHDK PR és Sajtóiroda

Fények le, élmények fel – jön a „XI. Föld Órája”!

Van egy este az évben, amikor nem a kijelzők, hanem a közösség világít. A „Föld Órája” világszerte arra hív, hogy egy órára lekapcsoljuk a nem létfontosságú fényeket – jelképesen időt adva a bolygónak, és emlékeztetve magunkat: a klímaválság és a természetpusztulás nem „valahol máshol” történik. A kezdeményezés 2007-ben indult Sydney-ből a WWF-hez kötődően, és azóta évről évre milliókat mozgat meg minden márciusban.

Ehhez a mozgalomhoz a Debreceni Egyetemen évek óta a DEHÖK Környezetvédelmi Bizottsága is csatlakozik: korábban több campuson és kollégiumban is elsötétültek a fények, a Főépület pedig egy estére szimbolikusan „csendbe borult”. A sötétben viszont élet volt: gyertyafény, beszélgetések, fogadalmak, táncház és közös éneklés. A „XI. Föld Óráján” idén is ezt az offline újratöltést hozzuk vissza: március 24-én, 18:30-tól találkozunk a Kossuth Lajos Kollégiumok közötti téren!

Mi vár rád?

Közös hangolódás, táncház és élőzene, majd a visszaszámlálás után eskü és gyertyagyújtás, végül pedig a lámpaoltás órája – amikor csak a mécsesek és a mosolyok ragyognak. Újdonság, hogy idén a Természettudományi és Technológiai Kar Hallgatói Önkormányzata is velünk tart: a standjuknál izgalmas játékokkal várják az érdeklődőket. Aki megéhezik vagy megszomjazik, annak zsíros és margarinos hagymás kenyérral, valamint meleg teával készülünk, de a hagyományos fröccs sem maradhat el. A program végén kötetlen

beszélgetésre is lesz lehetőség: új arcok, régi ismerősök, és egy este, ami nem terheli feleslegesen a környezetet.

A „Föld Órája” persze nem arról szól, hogy 60 perc alatt „megmentjük a világot”. Sokkal inkább arról, hogy egyszerre, közösen ki-mondjuk: fontos nekünk a jövő. A fogadalom lehet egészen kicsi is – például kevesebb felesleges vásárlás, rövidebb zuhany, heti egy „húsmentes nap” vagy az, hogy elindulsz gyalog/biciklivel, amikor csak teheted.

Hozz magaddal bögrét, öltözz rétegesen, és hívd a barátaidat is! Kapcsolj le velünk!

Sztrehárszki Lili bizottsági elnök

Farsangi fánk és nyereseményeső

Február 24-én zajlott le a BTK Kvíz a Bölcsészettudományi Kar Hallgatói Önkormányzatának szervezésében. Az idei első kvízen a tematika az ünnepi időszak miatt a farsang volt, így a csapatoknak zömében ezt az időszakot felölölő kérdésekre kellett válaszolniuk.

A regisztrálók meglepetésben és welcome drinkben, míg a legjobban teljesítők társasjáték-nyereményekben és az IK HÖK által

szervezett Kassai Kavalkádra szóló belépőjegyekben részesültek.

A rendezvényről Ecsedi Cintia, a TK HÖK elnökét kérdeztük:

„A BTK HÖK-ben igyekszünk a rendezvényeinket valamilyen aktuális témához igazítani. Nem volt ez másként a kvíz esetében sem, hiszen az év második hónapja sokak számára a farsangi készülődésről szól, így egy farsangi tematikával készültünk. A kvízmasterünk, Barna Márton ezt az időszakot körüljáró kérdéseket tett fel a résztvevőknek, így a jelentkezők történeti, néprajzi, kulturális és popkultúrát érintő kérdésekre kellett választ adjanak. Egy kis kedvességgel is tudtunk készülni a versenyzőknek, hiszen mindenki fánkban és welcome drinkben részesült, míg a legjobban teljesítők társasjátékokat vehettek át.”

Puskás Marcell, fotó: Buzás Máté, DEHDK PR- és Sajtóiroda

Maszkok, tánc és népzene: Folklór Farsang 26'

A DEHÖK Folklór Műhelye és a Stipendium Hungaricum Mentorhálózat február 25-én egy farsangi mulatságra invitálta külföldi hallgatóit.

A rendezvényen több száz fő vett részt, így az esemény megnyitóját követően zajosan indult meg a farsangi álarcok készítése. A szervezők a farsangi hagyomány bemutatása mellett a tél elűzésére is készültek a kislebég étetésével, mely sajnos a közel sem kedvező, szeles időjárás hatására elmaradt. A résztvevők nem keseredtek el, hiszen így a jól megszokott, számos hallgatót megmozgató táncbázis korábban kezdődött, így közel három órán keresztül sajátíthatták el a magyar néptáncokat a jelenlévők. A talpalávalót a Folklór-estek állandó zenekara, a Herdon Balázs által vezetett Szatmár Banda szolgáltatta.

A havi rendszerességgel jelentkező eseménysorozat márciusban is

várja az egyetemi hallgatókat. A következő alkalmat március 18-án tartják, melynek témája a márciusi forradalom lesz.

Puskás Marcell, fotó: Kovács Gergő, DEHDK PR- és Sajtóiroda

Konferencia és divatbemutató a kreativitás és a sokszínűség jegyében

Március 19–20-án másodjára tette fel a DE–BTK Művészeti Központ és a BIKSZ–Bán Imre Kultúratudományi Szakkolégium interdiszciplináris konferenciája a „Mi a (m)érték?” kérdést. Második alkalommal invitálva ezáltal eszmecserére és közös gondolkodásra a résztvevőket a kultúráról, a környezetről, az épített környezetről, a designról, a divatról, a fogyasztásról, és idén először a gazdaságról és a reklámról.

Az eseménynek a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára adott helyet. Csatár Péter Dezső, a DE BTK stratégiai és gazdasági dékánhelyettese és Lakó Zsigmond, a DE-BTK Művészeti Központjának igazgatója nyitották meg a Váró Kata Anna által szervezett kétnapos, számos tudományterületet lefedő és azokat párbeszédbe hozó tanácskozást.

A szervezők idén is négy plenáris előadót kértek fel, hangsúlyozva annak a fontosságát, hogy az előadók közül kettő a Debreceni Egyetem kötelékéből kerüljön ki, a két másik szakértő mellett. Idén a hazai pályát Fodor Péter, a Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet docense és Tóth Eszter, a GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet, Világgazdasági és Nemzetközi Üzleti nem önálló Tanszék adjunktusa képviselték.

A vendégelőadók sorát pedig Mitev Ariel Zoltán, a Budapesti Corvinus Egyetem Marketing- és Kommunikációtudományi Intézet Marketingmenedzsment Tanszékének tanszékvezetője, valamint Egri Petra, a PTE KPVK Alkalmazott Művészetek Tanszékének vezetője és adjunktusa, a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének állandó tudományos munkatársa erősítették.

A konferencia előadásaiból ebben az évben is kötet készül. A kötetbemutatóra a Budapest Design Week side eseményeként meg-

valósuló Debrecen Design Week keretein belül kerül majd sor október közepén. A kötet tanulmányait minden esetben két szakmai lektor bírálja el. A szakmai szerkesztőbizottság tagjai a konferencia által lefedett tudományterületek neves képviselői, közülük többen a DE-BTK Művészeti Központ Szakértői Bizottságának tagjai.

A DE-BTK Művészeti Központ legfőbb célkitűzése, hogy az egyetem különböző szervezeti egységeivel és a város vezető kulturális intézményeivel is szoros kapcsolatot ápoljon, ezáltal nyújtva színes

és hiánypótló kurzuskínálatot a DE hallgatóinak. A Mi a (m)érték? interdiszciplináris konferencia és a kíséreseményei is a sokszínűség és a partnerkapcsolatok jegyében zajlottak.

A DEENK A Sziget nevű közösségi tere adott helyet az első nap „A fogyasztói társadalom méltányos mítoszai” elnevezésű pódiumbeszélgetésnek és interaktív játéknak, Tóth Eszter, Mitev Ariel és a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem oktatója, Kisfürjesi Nóra közreműködésével.

A csütörtöki napot egy látványos divatbemutató zárta a MODEM kiállítóterében, Csalár Bence divatújságíró és divatszakértő vezetésével. A Fashion Festival Debrecen Divatfesztivál divatbemutatója a MODEM Időmimikri tárlatához kapcsolódott, és összefonódott benne a múlt, a jelen és a jövő, a képzőművészet és a divat.

A divatbemutató díszvendége a JULOOKME esküvőruha-márka volt, de vizsgakollekció-válogatással mutatkozott be a debreceni Kós Károly Művészeti Szakgimnázium, Technikum és Kollégium divatstílus- és jelmeztervező szakja, illetve a Nyíregyházi SZC Wesselényi Miklós Technikum és Kollégium divat, jelmez- és díszlettervező szakja. A bemutató partnere a Lévai Emese koreográfus mentorálta MFG-Art Táncműhely volt, mely a Medgyessy Ferenc Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Technikum Táncművészeti tagozata.

A divatbemutató elektronikus zenéjét a tematikából inspirálódva Varró Péter, a Tóth Árpád Gimnázium diákja komponálta. A divatbemutató ékes példája annak, hogy a szervezők elkötelezettek a tehetséggondozás mellett, és szeretnék megmutatni, milyen komoly és sokszínű művészeti képzés zajlik Debrecenben, illetve az Észak-Alföld régióban. A divatbemutató főszervezője Balogh Dóra, a debreceni Kós Károly Művészeti Szakgimnázium, Technikum és Kollégium tanára, a Művészeti Központ óraadója.

A kétnapos programsorozatot az Apolló moziban megrendezett, a konferencia „divat” szegmenséhez kapcsolódó ingyenes filmvetítés zárta. Ferzan Özpetek Drágakövek című alkotása után Debrecen ikonikus divattervezője, Kocsár Valéria volt Váró Kata Annának, a filmklub vezetőjének a vendége.

A Mi a (m)érték? konferencia érdekessége, hogy egy szabadon választható kurzus is tartozik hozzá Konferenciaszervezés gyakorlat címmel, Márkus Edina és Váró Kata Anna vezetésével. A kurzus hallgatói az elméleti bevezető foglalkozások után aktívan részt vesznek a konferencia és a divatfesztivál programjainak előkészítésében és lebonyolításában, valamint segítenek az események fotó- és videódokumentációjában is.

VKA, fotó: unideb.hu, divatbemutató: China Tibor

Fedezd fel Debrecen utcáit!

Debrecen utcáin sétálva a jól ismert nevezetességek mellett lépten-nyomon helytörténeti érdekességekbe botlunk. Ha kellően nyitott szemmel járunk, a város egy olyan dimenziója tárul fel előttünk, ami új megvilágításba helyezi a Debrecenről eddig kialakított képünket. Fedezd fel velünk Debrecen kevésbé ismert arcát, rejtett értékeit egy rendhagyó, virtuális városnéző sétán!

Debrecen a hazai zenei élet egyik központja. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy itt tartják az ország egyik legnépszerűbb könnyűzenei fesztiválját, a Campus Fesztivált, több évtizedes múltja tekintenek vissza olyan nemzetközileg is elismert események, mint az Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiája és a Bartók Béla Nemzetközi Kórusverseny, nem utolsósorban pedig a komoly- és könnyűzenét már mesterfokon is lehet tanulni egyetemünkön.

De hogy is kezdődött mindez? Debrecen zenei életének története szorosan összefonódik a Debreceni Zenede megszületésével és fejlődésével. A 19. század elején már élénk kulturális pezsgés

jellemezte a várost: olyan szerveződések, mint a Hangász Egylet – a „Casino Egyesület” és a „Musika Egyesület” mintájára – igyekeztek összefogni a muzsika kedvelőit. Bár az 1848–49-es szabadságharc megtörte ezt a lendületet, az 1860-as évekre megérett a helyzet egy önálló zenei intézmény létrehozására.

A kezdeményezés mögött

a kollégiumi neveltetésű polgári értelmiség állt: a kántusban és diákzenekarban edződött fiatalok, a kamarazenélés hagyományait ápoló családok, valamint a művelődés iránt elkötelezett civis polgárok. A mozgalom élére Farkas Ferenc vaskereskedő állt, aki korábban is sokat tett Debrecen kulturális életéért, többek között a Péterfia utcai színház létrehozásával, ahol sikeres operai előadásokat tartottak. Az ő szervezőmunkája és anyagi támogatása kulcsszerepet játszott az intézmény megszületésében.

A Zenei Egylet 1861-ben alapította meg a Debreceni Zenedét, amely 1862-ben kezdte meg működését. Különlegessége, hogy bizonyítottan elsőként vállalta fel a magyar nyelvű zeneoktatást – ez abban az időben úttörő jelentőségű lépés volt. Az oktatás rendszere rugalmas volt: sok növendék már előképzettséggel érkezett, és az intézményben magasabb szintű, „kiművelési” tanfolyamon tökéletesítette tudását. Az iskola a kezdőtől a művészi fokig biztosított képzést, ami a korszakban ritkaságszámba ment.

A Zenede kezdetben a Dégenfeld-palotában működött, ám Dégenfeld gróf halála után új otthonra volt

szükség. A belvárosi telkek magas ára és az intézmény különleges igényei megnehezítették a döntést, végül a Csapó utca 20. szám alatti telket vásárolták meg 1891-ben, 21 ezer forintért. Az építési program több előremutató elemet tartalmazott: az alsó szintet üzlethelyiségeknek szánták, hogy bérleti díjuk biztosítsa a fenntartást; külön figyelmet fordítottak a hangszigetelésre és az akusztikára; hangversenytermet, igazgatói irodát és szolgálati lakást is terveztek. Ez a tudatos tervezés tette a Zenede Palotát az első olyan épületté az országban, amelyet kifejezetten zenei célokra emeltek.

A pályázatot Tóth István nyerte, az építkezés 1893-ban indult, az ünnepélyes megnyitót pedig 1895. március 17-én tartották. Az olasz reneszánsz és eklektikus stílusú épület azóta is a város

egyik meghatározó műemléke. 1927-ben emeletréépítéssel bővült, 1983-ban modern épülettömbbel egészült ki, 2019-ben pedig teljes körű felújításon esett át. Ma Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola – Alapfokú Művészeti Iskola néven várja a zenét tanuló fiatalokat.

Az intézmény történetének meghatározó alakja volt Simonffy Emil, aki 1883-tól igazgatóként új tantervet dolgozott ki, átdolgozta az alapszabályt, és Memorandumában rögzítette a korszerű zeneoktatás alapelveit. Ő kezdeményezte a Zenepalota megépítését, valamint aktívan formálta a város zenei izlését. Nevét a Zenede épülete mellett 1983-ban épült zeneiskola viselte.

Különleges megtiszteltetés érte az intézményt 1957-ben: a világon elsőként és mindmáig egyedüliként még a zeneszerző életében felvehette Kodály Zoltán nevét. Ez az elismerés nemcsak a Zenede szakmai rangját, hanem Debrecen zenei hagyományainak erejét is jelzi.

Az iskola több mint másfél évszázados története során számos kiváló művészt nevelt. Itt tanult többek között a nemrég elhunyt Vásáry Tamás zongoraművész, karmester, Újfalussy József zenetörténész, zeneesztéta, egyetemi tanár, és Kocsár Miklós zeneszerző.

A Debreceni Zenede tehát nem csupán iskola, hanem a város zenei identitásának egyik legfontosabb pillére: falai között generációk tanulták meg, hogy a muzsika nemcsak művészet, hanem közösségteremtő erő is.

Erdei Nóra

Eseménybeszámoló: XIII. Egyetemi madárgyűrés

Idén 13. alkalommal rendezték meg a DEHÖK Környezetvédelmi Bizottság „Egyetemi madárgyűrés” elnevezésű programját, melynek célja közelebbről megismertetni a télen madáretetők körül felbukkanó madárfajokat az egyetemi hallgatókkal és a debreceni lakosokkal. Azáltal, hogy testközelből láthatják és ismerhetik meg őket, sikeresebben hívhatjuk fel a figyelmet védelmük szükségességére és a helyes téli madáretetés fontosságára.

Az eseményre a Főépület és az Élettudományi Központ között található Országh László sétány mentén került sor, ahol a délelőtti folyamán sok érdeklődő állt meg és látogatott ki, hogy betekintést nyerjen a madárgyűrés folyamatába. Kezdetben az eső okozott egy kis fejtörést a szervezőknek, azonban a dél előtt előrehaladásával a nap sugarai vették át a felhők helyét. A gyűrést ebben az évben is a DE MÉK Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék tanszékvezetője, prof. dr. Juhász Lajos egyetemi docens vezette. A látogatók értékes információkat tanulhattak a gyűrés menetéről és a gyűrészt madárfajokról, valamint a bátrabbak megsimogathatták vagy el is engedhették a meggyűrészt madarakat. A Botanikus Kertben kifeszített hálókban összesen 8 madárfaj 100 példányra kapott egyedi azonosítóval ellátott jelölőgyűrűt, valamint 2 egyedeket visszafogtak korábbi gyűrészekről. A jelölt fajok között szerepelt a kékcinege, a széncinege, a barátcinege, a tengelic, a zöldike, a csuszka, a nagy fakopáncs és a vörösbegy. Az egyedeket az etetők köré kifeszített függönyháló segítségével

gyével fogták be, ahonnan vászonzsákokba helyezték őket, és megkapták az egyedi jelölőgyűrűt. Ezek után egy madárgyűrés terepnaplóba rögzítettünk olyan adatokat, mint a tömeg, kor és ivar. Ezeket az adatokat később egy országos központi rendszerbe viszik fel, ahol elérhetőek lesznek a szakemberek számára további kutatások felhasználásához. Későbbi visszafogásuk vagy megfigyelésük során, fontos információt szolgáltathatnak a fajok állományváltozásáról, helyi mozgásáról vagy vonulási útvonaláról. A rendezvényre kitelepült a Debreceni Állat- és Növénykert, a Természetjáró, a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Hajdú-Bihar Megyei Helyi Csoportja is. Standjainál különféle ismeretterjesztő és játékos feladatokkal, valamint kítűzőkkel, matricákkal és könyvjelzőkkel is várták az oda látogató érdeklődőket. A bizottság minden évben meleg teával várja a látogatókat, melyet saját bögréjükben fogyaszthatnak el. Erre az esemény hirdetése során külön felhívjuk a figyelmet, ezzel is ösztönözve mindenkit a környezettudatosságra. Minden évben nagy lelkesedéssel rendezzük meg ezt a programot, mivel jó alkalmat biztosíthat a vizsgaidőszak kipihenésére. Legyen szó akár csak egy kis időtöltésre a szabadban vagy a szakértőkkel és hallgatótársakkal folytatott tartalmas beszélgetésekről.

Köszönjük mindenkinek, aki a bizonytalan időjárás ellenére is velünk tartott ezen a délelőttön! Reméljük, hogy mindannyian maradandó élményekkel és új ismeretekkel gazdagodva tértek haza! Találkozunk a következő programunkon!

Írta: JAKAB GERGŐ bizottsági tag, fotó: hirek.unideb.hu

Az éltető erek megújítása: Folyóvizeink és élőhelyeink restaurálása

A természet körforgásában a víz az az elem, amely meghatározza tájaink arculatát és mindennapi életünk kereteit. A vízügyi szakemberek és természetvédők számára az év minden szakasza a folyóvizeink és vizes élőhelyeink állapotának megőrzéséről és helyreállításáról szól. A háttérben az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a helyi vízügyi igazgatóságok és szakmai civil szervezetek munkatársai állnak, akiknek feladata messze túlmutat a puszta árvízvédekezésen. Munkájuk jelentős része ma már a folyó- és élőhely-restauráció, amelynek célja, hogy visszakapcsolják a tájba a vizet, és helyreállítsák a folyók természetes dinamikáját. Tevékenységük gyakran a gátak mögött, a lakosság számára alig láthatóan zajlik, mégis alapvető fontosságú ahhoz, hogy ökoszisztémánk ellenálló maradjon a klímaváltozás hatásaival, például a visszatérő aszályokkal szemben.

A restaurációs folyamatok megválasztása komoly mérnöki és ökológiai felelősség. Magyarországon az egyik legfontosabb módszer a folyók mellékágainak és holtágainak visszacsatolása a főmederbe. Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy a víz ne csak „átfolyjon” az országon, hanem a hullámterekben szétterülve táplálja a talajvizet, és életteret biztosítson. Amikor a természetes folyamatok már nem képesek önmaguktól helyreállni, a szakemberek mederrehabilitációt alkalmaznak, és természetközeli partvédelmi megoldásokat alakítanak ki. Ezek a beavatkozások segítenek abban, hogy a folyó ne egy betoncsatorna, hanem egy élő, lélegző rendszer legyen. Mindemellett a kisebb vízfolyások, patakok mentén más típusú beavatkozások kerülnek előtérbe. Itt inkább a „szelíd” módszereket, például a parti vegetáció visszatelepítését, az inváziós növényfajok gyérítését vagy a hordalékfogók telepítését alkalmazzák. Ezek a megoldások nem csak a vízminőséget javítják, hanem biztonságosabbá teszik a környezetet azáltal, hogy lassítják a lefolyást a villámárvizek idején. Ezek a programok főként olyan kistérségekben jelennek meg, ahol a biológiai sokféleség megőrzése és a helyi vízbázisok védelme kiemelt prioritás.

A korábbi évtizedek drasztikus folyószabályozásai azonban jelentős ökológiai kockázatokat hagytak maguk után. A mélyülő folyómedrek miatt a talajvízszint süllyedni kezdett, ami kiszárította a környező mezőgazdasági területeket és erdőket. A természetes árterek elvesztése felborította a vízi élővilág egyensúlyát, csökkentve az őshonos halfajok és vízi madarak életterét. Éppen ezért hazánk egyre több régiója keres alternatív, vízvisszatartásra fókuszáló megoldásokat. A tározók építése mellett a vizes élőhelyek rehabilitációja olyan módszer, amely sokkal kisebb mértékben terheli a környezetet, miközben hosszú távú megoldást kínál a vízhiányra. A szakemberek igyekeznek minimalizálni a mesterséges beavatkozások negatív hatásait. A cél egy olyan egyensúly megteremtése, ahol a társadalom vízigénye, az árvízi biztonság és a természet védelme egyszerre érvényesülhet.

A vízügyi feladatok Debrecen térségében is kiemelt figyelmet kapnak. Míg a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság (TIVIZIG) az állami kezelésű főművek és folyószakaszok állapotáért felel, addig a város környéki csatornák és jóléti tavak fenntartása helyi összefogást igényel. Kiemelkedő példa erre a Civaqua-program, amely a Tisza vizét hozza el a Hajdúságba, lehetőséget adva a Nagyerdő és a jóléti tavak vízpótlására. A felhasznált források és módszerek évről évre fejlődnek, igazodva a megváltozott csapadékviszonyok-

hoz, biztosítva, hogy Debrecen és környéke zöld maradjon a jövő generációi számára is. A folyók és élőhelyek restaurálása minden évben új szakmai kihívásokat hoz, ám a háttérben dolgozók elkötelezettsége és a korszerű, természetközeli technológiák alkalmazása abba az irányba mutat, hogy vizeink kezelése ne csak hatékony, hanem fenntartható is legyen. A felelős vízgazdálkodás és az élőhelyek helyreállítása azt jelzi, hogy jó úton járunk egy élhetőbb és kékebb jövő felé.

A kép forrása: <https://www.hnp.hu/hu/szervezeti-egyseg/igazgatosag/1462/vizes-elohelyek-termeszetvedelmi-celu-helyreallitasa>, EÉ archívum
Írta: ZSINKÓ LEVENTE GERGŐ bizottsági tag

Ryoki Matsumoto és Satomi: Yuki no Hana – Hóvirág

Az elnyúlt árnyékok az aszfalton fodrozódnak,
Ahogy a szürkületben melletted sétálok.
Kéz a kézben, örökké tarthatna ez,
Sírni tudnék, oly boldog vagyok.

A szél egyre hidegebb,
Már tél-illata van a levegőnek.
Lassan-lassan beköszönt,
És közelebb bújhatunk egymáshoz.

Refrén

Nézd, az idei év első hópelyhei hullanak,
Miközben ketten egymáshoz bújunk.
Csak nézzük, ahogy a táj fehérre vált,
Ebben a pillanatban átölel a boldogság.
Nem az önzés vagy a gyengeség beszél belőlem,
De tudd: tiszta szívemből szeretlek.

Ha mellettem vagy, úgy érzem,
Bármilyen nehézséget legyőzök.
Minden napért imádkozom, ami veled telik,
Hogy ez az érzés soha ne dermedjen meg.

Ha a világ egyszer véget ér,
A kezed el nem engedem.
Örökké kísérek az úton,
Mint ez a hófehér, tiszta vallomás.

„személyét felfedni nem kívánó szerző”, illusztráció: Gemini (Google AI)

Az Egyetemi Élet folyamatosan várja verseiteket, prózáitokat a szepszelet@gmail.com-ra vagy a szerkesztőség címére!

Félévkezdés a színház jegyében

A DE-BTK Művészeti Központ és a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen az első nagy létszámú, minden karra kiterjesztett, szabadon választható színházi kurzusa, a „Színház- és színműismeret – Borbély Szilárd egyetemi színházbérlet” elnevezésű tantárgy 2024/25. tavaszi félévében indult százfős befogadóképességgel.

A kurzus olyan népszerűnek bizonyult, hogy a 2024/25-ös őszi félévben a DE-BTK Művészeti Központ és a színház közös összefogással elindították a Színház- és színműismeret – Térey János egyetemi színházbérletes kurzust is, hogy minden félévben száz-száz fős befogadóképességgel immár két kurzus keretein belül ismerkedhessenek a hallgatók a színház repertoárjával. A műfaji sokszínűség elsődleges szempont a programösszeállítás során, de egyetemi kurzusról lévén szó, az elméleti áttekintés sem maradhat el.

Ebben Gyürky Katalin irodalmi referens, Mispál Attila rendező/dramaturg és Balogh József karnagy is segítik Váró Kata Annának, a kurzusok vezetőjének munkáját. Az est fénypontja azonban mindig az a pillanat, amikor az előadás szereplői is csatlakoznak a beszélgetéshez. A színészek, énekesek, táncosok, sőt nemegyszer maga a rendező is nemcsak a jó hangulatról gondoskodnak, hanem betekintést kínálnak a hallgatóknak a kulisszák mögötti világba. A színház és a Művészeti Központ munkatársai jelenleg azon dolgoznak, hogy a következő félévtől még több hallgató látogathassa ezeket a méltán népszerű színházi esteket.

A Debreceni Egyetem elsőik között csatlakozott a Kulturális és Innovációs Minisztérium kezdeményezéséhez, a KULTKredithöz, mely a város meghatározó kulturális intézményeinek programjait kínálja a hallgatóknak kreditért cserébe. 2025. első félévétől már

ennek keretében is van lehetőségük a hallgatóknak a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen előadásait látogatni.

Idén februárban immár 16. alkalommal rendezte meg a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen a DESZKA Fesztivált. A Művészeti Központ színházzal foglalkozó kurzusainak palettáját bővítette az az úttörő kezdeményezés, melynek keretein belül a hallgatók a DESZKA fesztivál válogatott előadásait tekinthették meg, majd a szakmai beszélgetések alkalmával mélyíthették el a kortárs magyar drámákra vonatkozó ismereteiket.

Lukovszki Judit a Művészeti Központ Művészeti Tanácsának tagja, hosszú évek óta vezet tematikus kurzusokat a Csokonai Nemzeti Színház Debrecen előadásaira építve. Sándor Zitával közös „A színház és kapcsolatai a művészetekkel – Műfajok és stílusok” elnevezésű tantárgyának keretében a hallgatók legutóbb Gilles Ségál A bábjátékos című darabjának színpadi változatát tekinthették meg.

Az előadás megtekintését megelőzően Magi Krisztina, a Vojtina Bábszínház bábművésze volt a kurzus vendége. Mivel a kurzus hallgatói különböző tanulmányi területekről kerülnek ki, az előadók hasznosnak tartották egy, a bábművészetrel kapcsolatos elméleti foglalkozás beiktatását, amely Magi Krisztina játékos eszközeivel a derű óráit hozta a hallgatók számára. A Vojtina Bábszínház és a Művészeti Központ együttműködése is többéves múltra tekint vissza. Külön említésre méltó, hogy a Láposi Terka által vezetett kurzusok alkalmával három hallgató is annyira beleszeretett a Vojtina világába, hogy azóta már a bábszínház csapatát erősítik.

VKA

„Menjenek, lássanak világot, lépjenek ki a megszokottból..”

Dr. Kövér Lászlót, a DE Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék docensét kérdeztük életpályájáról, kutatási témájáról, utazásairól.

EÉ: – Bemutatnád magad az olvasóknak, hogyan alakultak a tanulmányaid, milyen tudományterületen kutatsz, és úgy általánosságban: mivel foglalkozol jelenleg?

– Középfokú tanulmányaimat Pallagon végeztem a Balásházyban, abban az intézményben, amiben Wass Albert is koptatta a padokat. A továbbtanulásakor egy ideig gondolkodtam a bölcsész vonalon, azonban akkoriban a felvételi eljárás nagyon nehéz volt. Írásban és szóban is referálni kellett, amihez nagyon komoly lexikális tudással kellett volna rendelkeznem. Ennek hiányában, illetve a természet szeretetéből adódóan így egyenes út vezetett az agrárra, 2004-ben természetvédelmi mérnök szakos hallgatóként kezdtem meg a felsőfokú tanulmányaimat. A képzés hároméves volt, majd ezt követően párhuzamosan a vadgazda mérnök BSc és a természetvédelmi mérnök MSc szakokat végeztem el. 2010 és 2015 között folytattam a doktori tanulmányaimat, végül 2024-ben habilitáltam.

Visszaugorva a kezdetekhez, elég hamar elkezdtem szakdolgozni, érdeklődésem középpontjába a varjúfélék kerültek, egészen pontosan a debreceni dolmányos varjak, amely faj abban az időben kezdte meg intenzív városi térhódítását. Kutatásom kezdetben a varjak élőhelyválasztására, fészkelés- és költésbiológiájára fókuszált. Évről évre felmértem a faj szék-debreceni fészkelő állományát, azaz a lakott varjúfészkek felkutatása és dokumentálása végett átfésültem minden utcát, parkot és egyéb területet – köztük az állatkertet, a botanikus kertet és a köztemetőt. A későbbiekben a varjakat elkezdtek egyedileg megjelölni, előbb színes gyűrűkkel, majd úgynevezett szárnybilétás módszerrel. Ehhez kezdetben kosaras darut béreltünk, utcákat zártunk el addig, amíg a fészkekhez felemelkedtünk, és elvégeztük a szükséges méréseket és magát a gyűrűzést, bilétázást. Az egyedi jelöléseknek köszönhetően rengeteg adathoz jutottunk a kétszínű tollruhás varjúfaj urbánus populációjának mozgásmintá-

tázatról, területhűségéről, túlélési jellemzőiről. Utóbbi esetében bizonyítást nyert, hogy az emberi felelőtlenség – értsd. lakótelepeken kóbor kutya/macska vagy parlagi galamb etetése – nagyban hozzájárul a fiatal madarak téli túléléséhez, azaz a városi állomány növekedéséhez. A jelöléshez később szelektív, élvefogó csapdákkal fogdostuk össze a kutatáshoz szükséges idős és fiatal varjúegyedeket. A csapdázást – köszönhetően az évek során felhalmozott tapasztalatoknak – annyira sikeresen végeztük, hogy tanszékünk varjas csapata e tekintetben az egyik origónak számít az országban. Legvégül, említést érdemelnek doktorandusz hallgatóim: egyikük – aki már fokozatot szerzett – a dolmányos varjú városi-városon kívüli állományainak multirezisztens baktériumokkal való fertőzöttségét vizsgálta. Amíg a másik, ugyancsak eltérő területeken élő varjak fészkelési, költésbiológiai és élőhelyhasználati sajátosságait nézi, előbbiek esetében drónt reptetve gyűjtve az adatokat.

EÉ: – A tudományos élet mellett a hallgatói közéletnek is aktív tagja voltál, vagy. Tudnál erről mesélni egy kicsit?

– A DEHÖK Környezetvédelmi Bizottság – Körösparti Péter, akkori DEHÖK elnök úr javaslatára – 2009-ben jött létre azzal a céllal, hogy az egyetemi polgárok környezettudatosságát, természet-szeretetét erősítse, végeredményben az egyetem presztízsét növelje. Én 2011-ben, akkor már doktorandusz hallgatóként csatlakoztam a csapathoz. A környezeti munkát meghatározó mérföldkőként értekelem az egyetemi pályafutásom során. Egyrészt rengeteg, az egyetem életében a mai napi meghatározó zöldrendezvényt és infrastruktúrát (pl.: Nagy Takarítás, Zöld Börze, Föld Órája, ÖkoEst, Madárgyűrűzés, Hortobágyi Darules, Zöld Pont Iroda, Közösségi Kert, Madárbarát Kert) valósítottunk meg, hoztunk létre és működtetünk a mai napig. Másrészt – és talán ez a legfontosabb – olyan barátokra tehettem szert ez idő tájt, akik szakmailag és értékrendileg is „hasonszörűek” voltak. Legtöbbjükkkel a mai napig

aktív kapcsolatot ápolok, külön öröm számomra, hogy sokuk szakmailag releváns munkahelyet talált, így erősítve például Debrecen városának környezetvédelmi törekvéseit. Ami a jelent illeti, a mai napig segítem a csapat munkáját mint oktatói társelnök. Nyomon követem a tevékenységüket, véleményeket, javaslatokat fogalmazok meg, illetve egyfajta hidat képezek az egyetemi vezetőség és a Környbiz között.

EÉ: – Hogyan kerültél be a doktori képzésbe?

– Hasonlóan az egyetemi felvételim időszakához, úgy a doktori képzésbe való jelentkezésem idején is más szelek fújtak, mint manapság. A 2010-es években ugyanis nagyobb presztízsnak számított doktorandusz hallgatónak lenni, mint most. Ezek tükrében a képzésbe való bekerülés is meglehetősen nehéz volt, köszönhetően a limitált férőhelyeknek és a mellé társuló túljelentkezésnek. A mostani kiíráshoz hasonlóan akkor is előnyt jelentettek olyan tényezők, mint a tanszéki demonstrátori munka, szakkollégiumi tagság, publikációk és egyéb szakmai aktivitások. Nos, ezekből nekem nem volt hiány, mivel hallgatóként több éven át voltam segítőtje szaktanszékemnek (Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék), oszlopos tagja voltam a Tormay Béla Szakkollégiumnak, illetve még egy nemzetközi diákkonferencia helyezést is fel tudtam mutatni. Emlékszem, nagy élmény volt Moszkvába repülni a megmérettetésre, anno még egy MALÉV-gép fedélzetén. Mindezeknek köszönhetően az első körben sikerült bejutnom és megkezdeni doktori tanulmányaimat az Állattenyésztéstudományi Doktori Iskolában, meglehetősen kakukk(varjú)tojásnak számító kutatási témával.

A doktorandusszá válás folyamatában, illetve később a szakmai boldogulásom tekintetében is kulcsszerepe volt a különböző külföldi mobilitási ösztöndíjaknak. Egyrészt a 2008/2009-es őszi szemesztert a holland Wageningen Egyetemen töltöttem mint ERASMUS-hallgató, rá egy évre CEEPUS-ösztöndíjként az osztrák fővárosban találtam magam, a Bécsi Agrártudományi Egyetemen hallgattam órákat. Meghatározó szakmai tapasztalatokat szereztem egy közel négy hónapos német ösztöndíj (DAAD) által, minnek során egy kukoricatábla madártani jelentőségét vizsgáltuk, különös tekintettel az őszi madárvonulásban betöltött ökológia szerepére. A doktori képzésem időszakában elképesztően jó lehetőséget jelentett a Campus Hungary (később Campus Mundi) ösztöndíj, melynek köszönhetően a világ számos szegletébe tudtunk mobilizálódni. Megfordultam többek között skandináv országokban (Norvégia, Finnország), Brazíliában, Nicaraguában, Alaszkában, Nepálban, Vietnámban, Kínában, illetve csendes-óceáni szigeteken (Guam, Rota). Azonban a legemlékezetesebb út az összes közül talán az volt, amikor 2013 karácsonykor a szapporói (Japán) szeméttelenen csapdázunk, majd gyűrűztük az ottani varjúfaj egyedeit.

EÉ: – Sok helyen jártál már a világban, az utóbbi időben tudtommal két nagyobb volumenű utazásod is volt. Melyek voltak ezek, milyen élményekkel gazdagodtál?

– Kezdeném a korábbival, a transzszibéria vonatozással, amely egy privát, teljesen saját szervezésű út volt. Ötlete azok mellett, hogy sok utazó bakancslistáján szerepel, esetemben családi gyökerekre is visszavezethető. Dédnagyapám ugyanis az első világháború során orosz hadifogságba került, és egészen a Japán-tenger partján fekvő Vlagyivosztk kikötővárosába hurcolták. Ott munkaszolgálatosként egy családnál látott el különböző feladatokat. A háború végeztél ugyan hosszú hónapok alatt, de haza tudott térni szülőfalujába, amelynek köszönhetően nagyapám megfoghatott. Ő osztotta meg velem az édesapja történetét, ami után ígéretet tettem neki,

hogy egyszer ellátogatok a „világ végére”, és tisztelem teszem az ősom előtt. Az utat eredetileg 2020-ra – nagyapám születésének 100. évfordulójára – terveztük, de előbb a Covid, később pedig az orosz–ukrán konfliktus miatt csak 2023 nyarán tudtuk ezt megvalósítani. Útitársammal – korábbi hallgatómmal – 25 napot töltöttünk Oroszországban, amely során keresztülszeltük az Eurázsiai kontinentet a híres Transzszibériai vasútvonalon. A háti-zsákos út 9288 km-es távját több ízben megszakítottuk. Így jártunk többek között az Európa–Ázsia határán fekvő Jekatyerinburgban, különböző szibériai településeken, a Bajkál-tónál, ahol egy hetet töltöttünk, illetve a volt zsidó tagköztársaság központjában (Birobidzsán) egy kihallgatáson is szerencsénk volt részt venni, miután szállodai szobánk ajtaján az orosz titkosrendőrség kopogott. Az élményeket még órákon át tudnám mesélni, mivel ez az út volt életem egyik legmeghatározóbbja. Egyébiránt, Oroszország egy rendkívül autentikus hely, mind történelmileg, kulturálisan és természeti értékek tekintetében is megkerülhetetlen. A nagyobb városokat leszámítva nem drága, az emberek elképesztően kedvesek, segítőkészek – többször teljesen véletlenszerűen kaptunk szállást, ellátást vagy útbaigazítást.

A legutóbbi nagyobb horderejű mobilitásom idén év elején egy három hónapos afrikai misszió volt. Egy egyetemi kutatás keretében Tanzániában vizsgáltunk egy idegenhonos, invazív varjúfajt, az indiai házi varjút. A madarat még a 19. század végén a brittek telepítették be Zanzibárba acélból, hogy a sziget „szeméttmenedzseri” feladatait ellátsa – értsd, a kommunális hulladék és a hozzá kötődő élővilág elfogyasztása. A projekt olyan „jól sikerült”, hogy közel 100 év alatt a faj annyira elszaporodott, hogy napjainkban Kairótól Fokvárosig megtalálhatóak. Bizonyos térségekben olyan méretű állományai alakultak ki, amelyek már jelentős gazdasági, társadalmi és környezeti problémákat is jelentenek a helyieknek. A kinti munka során a korábbi hazai tapasztalatokat felhasználva sikeresen fogtuk be a fővárosi (Dodoma) varjakat, melyeket azt követően egyedileg jelöltünk a szárnybilétás metodikával. Az említett módszer nüanszait átadtuk az afrikai kollégáinknak, így egyúttal egy tudástranszfer is megvalósult. Ezek mellett különböző tanzániai

településeket is meglátogattunk, különös tekintettel az Indiai-óceán partvidékére: az északi, kenyai határtól a déli, mozambikiig bezárólag. A belföldi utazások célja az volt, hogy a varjakkal „fertőzött” városokban felméréseket végezzünk. Egy-egy desztináció esetében különböző helyszíneken (pl.: központ, park, piac), transzekteken haladva számoltuk a házi varjak számát, illetve más madárfajok egyedeit. Továbbá olyan tényezőket is jegyeztünk, mint az emberek, háziállatok, vízforrások, éttermek és a kukák száma; a forgalom intenzitása, vagy a vegetáció minősége. Az adatokat összesítve és statisztikailag értékelve jobb megvilágításba kerülhet, hogy mi a házi varjú sikerének ökológiai háttere. A konklúziók felhasználhatók lesznek a városi döntéshozók avagy a releváns szakmák (természetvédelem, vadgazdálkodás) számára.

A kutatási elfoglaltságok mellett tudtunk időt szakítani némi fakultációra is. Így jutottunk el olyan helyekre, mint a híres Serengeti Nemzeti Park, a Ngorongoro-kráter, a Kilimandzsáró vidéke, avagy egy óceánparti középkori civilizáció (Kilwa Kisiwani) romjaihoz. *EÉ: – A tanzániai kint tartózkodásod esetében melyek voltak számodra a legmegterhelőbb, legnehezebb dolgok?*

– Afrikai bázishelyem Dodoma volt, amely fővárost még csak néhány éve dedikáltak annak. A város az ország közepén helyezkedik el, zéró turizmussal és szabadidős lehetőséggel. Se egy mozi, se egy park, se víz, se hegy. Egy olyan embernek, mint én, aki szereti az ingergazdag környezetet, és nem tud megülni a fenekén, mindezen tények mentálisan igazán demoralizálók voltak. A településen olyan szintű az urbanizáció, hogy nem tudták megmondani a népesség számát. Többször előfordult, hogy a víznyomás nem volt kielégítő a szálláson, sőt olyanra is akadt példa, hogy napokig nem is volt elérhető. Érdekes, de a vízkérdés nem igazán érte el az ingerküszöböt, nem úgy a helyiek „fordulatszámá”. Van egy szuahéli mondás „pole pole”, azaz lassan, lassan. Nos, ez a felfogás majd’ mindenre és mindenre jellemző volt. Néhány példa: étteremben egy húslevesre egyszer 80 percet kellett várni, az internet-ügyintézés közel egy nap volt, és még hosszan sorolhatnám. Tanzániában egész egyszerűen nincs jelentősége, értéke az időnek. Ez egy „German type” személyiségnek maga volt a pokol... Továbbá, a helyiekre nem jellemző a kávéfogyasztás. Ez azt jelentette, hogy egy fél milliónál népesebb városban összesen 5-6 helyen tudtam tisztességes eszpresszót inni, mindezt 15-20 percet voltam kénytelen utazni, az ital szervírozására további 10 percet kellett várnom. Az említettek egy idő után rendesen tudják „gyilkolni” az ember idegrendszerét. Az ország egyébiránt politikailag stabil, biztonságos, az emberek nyitottak és segítőkészek, különösen igaz ez a fiatal generációra. Éhezésről, nyomorról nem beszélhetünk, így ezen tényezők nem nyomasztották a lelkeket. Ugyan általános szegénység jellemző a társadalomra, azonban a hétköznapi emberek arcáról messze nem ez tükröződött vissza. Mosolygós, vidám kisugárzásuk mögött életfilozófiájuk (*Hakuna Matata – Nincs, gond, minden rendben, csak lazán*) és gyakran idézett mondásuk („*Less money, less stress, more happiness*”) állhat, amelyek elgondolkodtatók egy európai számára. *EÉ: – Tudsz-e tanácsot adni azoknak, akik nem mernek belevágni egy utazásba, megpályázni egy ösztöndíjat? Hogyan tegyék meg az első lépéseket?*

– Az első és legfontosabb: bele kell vágni, el kell indulni! Emlekszem, nekem is nehéz volt anno, zöldfülűként, csekély angol nyelvtudással a hátam mögött hagyni a biztonságos otthonomat, az egyetem védőburkát, és egy teljesen más kultúrában, egy magas elvárású, ultramodern egyetemen (University of Wageningen) tanulmányokat folytatni. Nem szégyellem, meg is buktam, két tantárgyból is. Aztán visszamentem, és a javítóvizsgák már sikerültek. De kihívás volt minden egyes nap, hiszen magamról kellett gondoskodni, a mosástól a takarításon át a főzésig, nem beszélve az egyéb bürokratikus ügyintézésekről. A komfortzóna teljes elhagyása volt. Azonban cserébe barátokra tettem szert, szélesebb látószögem lett a világról, meghatározó tapasztalatokat gyűjtöttem, mindemellett nőtt az önbizalmam. Meggyőződésem, hogy most nem ülnék itt és beszélgetnék egymással, ha akkor nem utazok el Hollandiába. Olyannyira, hogy ekkor fertőződtem meg az utazás szenvedélyével. Ezt követően sorra pályáztam a különböző mobilitási ösztöndíjakra, illetve egyre gyakrabban szerveztem privát, hátizsákos utakat is. Mindezek tükrében mindenkit – legyen szó hallgatóról, vagy kollégáról – bátorítanék arra, hogy próbálja ki magát külföldön. Ehhez kiváló lehetőség most a Pannónia Ösztöndíj, amely több kategóriában kínál pályázási lehetőséget rövidebb-hosszabb időre, meglehetősen jó anyagi feltételekkel. Az egyetem Nemzetközi Irodájának munkatársai készségesen állnak rendelkezésre minden érdeklődő számára.

Puskás Marcell

Bemutatók, vendégjáték és különleges programok kavalkádja

A Csokonai Nemzeti Színházban áprilisban sem lassítunk: két bemutatóval mutatja meg újabb oldalát a 2025/26-os évad, hatalmas örömkre egy izgalmas vendégjátékot is fogadhatunk Színházunkban, valamint egyéb különleges programok is színesítik a felhozatalt. Most mindenki megtalálhatja a kedvencét!

Két bemutatóval bővül a repertoár!

Arthur Miller: A salemi boszorkányok

Április 17-én bemutatkozik Arthur Miller méltán ismert alkotása, A salemi boszorkányok című tragédia. Horváth Illés – akivel korábban a Fügöny fel! című bohózat rendezőjeként találkozhattatok – szolgál a darab direktoraként, amelyben Kiss Gergely Máté, Vágó Anna, Hajdu Imelda, Tokai Andrea és Nagyidai Gergő tűnnek majd fel a főbb szerepekben.

A salemi boszorkánypereket bemutató előadásban bárki boszorkánynak kiálthatja ki a szomszédját. A kapzsiság, az irigység vagy a kicsinyes bosszú erkölcsi igazolást nyerhet Lucifer és Isten mennyei harcának jegyében, a hivatalos politika élet-halál uraként, a jó erkölcs kizárólagos megtestesítőjeként pedig bíróból Isten ostroma válhat...

Giacomo Puccini: Pillangókisasszony

Giacomo Puccini legendás operája a Kossuth- és Harangozó Gyula-díjas, Erdemes művész Juronics Tamás rendezésében érkezik meg Debrecenbe április 24-én. Kele Brigitta / Léty Kiss Gabriella és Boncsér Gergely / Ódor Botond főszereplésével ismerhetjük meg Cso-cso-szán és Pinkerton hadnagy drámai, tragikus szerelmi történetét.

Az opera lenyűgöző élményt ígér a Csokonai Teátrum Nagyszínpadán – nem érdemes lemaradni róla!

Vendégjáték a Csokonai Fórumban

Georges Feydeau: Bolha a fülbe

A Szigligeti Színház Nagyvárad egy nagyszerű vendégjátékkal tisztel meg minket, ugyanis április 16-án és 17-én 19 órától a Csokonai Fórum Latinovits Zoltán Termében is bemutatják Feydeau rekeszizom-edző vígjátékát.

Novák Eszter rendezésében minden a féltékenységgel kezdődik. A történet szerint a feleség biztos benne, hogy férje megcsalja, ezért csapdát állít neki. Segítőkész barátok, gyanakvó szeretők, féltékeny férjek, egy elveszett szájpaddás, szállodai labirintus... és egy hordár, aki kísértetiesen hasonlít az ártatlanul megvádolt férjre.

Számtalan meglepetést tartogat a hónap!

Áprilisi műsorunkat megannyi izgalmas program színesíti: újra színpadon a Black Comedy, A debreceni lunátikus, A Bábjátékos és A kripli, valamint új alkalmakkal jelentkezik a Csokonai Társalgó és a Kulisszák is!

Tartsatok velünk áprilisban is!

Amikor a gyerekkor túl korán ér véget: UNICEF a gázai övezetben

Gázában ma gyerekek százezrei élik meg azt, amit a világ más részein elképzelni is nehéz: olyan gyerekkort, ahol a játszótér-eket romok váltják fel, az iskolatáskát pedig menekülőcsomag. A konfliktus nem új keletű jelenség a térségben, a folyamatos blokád és az időről időre kiújuló erőszak miatt a mindennapi élet alapjai időről időre összeomlanak. A feszültség, amely évtizedek óta kíséri a gázai mindennapokat, mára olyan válságot eredményezett, amelyben a gyermekek váltak a leginkább kiszolgáltatott szereplőkké. Az UNICEF összefoglalói szerint a gázai lakosság közel fele gyermekkorú, és közülük közel egymillió gyermek közvetlenül érintett a válság következményeiben.

A térség története hosszú időre nyúlik vissza: a politikai, gazdasági és társadalmi folyamatok együtt járultak hozzá ahhoz, hogy egy rendkívül sérülékeny humanitárius helyzet alakult ki. A kritikus infrastruktúra sérülése, az ellátási útvonalak korlátozása, valamint az ismétlődő katonai események miatt az alapvető szolgáltatások nem működnek megbízhatóan. Az UNICEF válságkezelése ezért nem csupán az azonnali beavatkozásokról szól, hanem arról is, hogy hosszabb távon esélyt adjon a gyerekeknek egy biztonságosabb életre.

Az UNICEF: a gyors humanitárius beavatkozások rendszere

Az UNICEF válságkezelő szerepe Gázában nem pusztán a segítségnyújtásról szól, hanem egy olyan működési modellről, amely a humanitárius helyzetekben a gyermekek jogainak érvényesítésére törekszik akkor is, amikor az állami struktúrák már nem képesek ellátni feladataikat. A szervezet legfontosabb célja, hogy gyorsan reagáljon azokra a szükségletekre, amelyek az erőszakos cselekmények vagy blokádok nyomán jelentkeznek. Ennek érdekében nemcsak nemzetközi döntéshozatali folyamatok működnek, hanem a helyszínen jelen lévő szakemberek és partnerszervezetek is folyamatosan értékelik a helyzetet. A gyors cselekvés kulcsa gyakran az, hogy a segélyek ne csak fizikailag jussanak el a lakossághoz, hanem olyan módon, amely figyelembe veszi a gyerekek biztonságát is.

A finanszírozási rendszer több szereplő összehangolt részvételén alapul, hiszen a nemzetközi közösség támogatása nélkül a

segélyezés korlátozott maradna. A donorállamok, magánadományozók és nemzetközi válságalapok olyan környezetet teremtenek, amelyben a gyermekek ellátása hosszabb távon is fenntarthatóvá válhat. Mindez azonban rendkívül érzékeny folyamat, hiszen a legkisebb fennakadás is életeket befolyásolhat: olyan időszakok is előfordultak, amikor egy-egy átkelő lezárása vagy támadások által veszélyeztetett útvonalak miatt a már előkészített segély sem jutott el időben rendeltetési helyére. Ilyenkor az UNICEF-nek újra kellett terveznie a logisztikát, hogy ne maradjanak ellátatlanul a gyerekek.

Oktatás nélkül nem csak a tanév vesz el

Az oktatás felfüggesztése a gázai gyermekek számára nem csupán azt jelenti, hogy kimaradnak néhány tanórától, hanem azt is, hogy megszűnik az a közösségi tér, ahol a fejlődésük egyik legfontosabb része zajlana. Az iskolák romba dőlése vagy menedékhellyé alakítása miatt a tanév többször teljesen megszakadt, és előfordult, hogy egy osztályterem nem tanulásra, hanem menedékhelyként szolgált. 2024 őszén 45 ezer első gyermek nem tudta megkezdeni tanulmányait, ami nemcsak az adott év tanulási lehetőségeinek elvesztését jelenti, hanem azt is, hogy több ezer gyerek írás-olvasási készségeinek alapja sem tudott megfelelően kialakulni. Az UNICEF úgy próbálja enyhíteni ezt a helyzetet, hogy ideiglenes tanulási tereket hoz létre, vagy olyan tanulási csomagokat biztosít, amelyekkel a gyerekek akár otthon vagy menedékhelyen is gyakorolhatnak.

Amikor a seb nem látszik: egészségügyi ellátás háborús körülmények között

A fegyveres konfliktusok által érintett térségekben az egészségügyi ellátórendszer az elsők között omlik össze, és ez Gázában különösen súlyos következményekkel jár a gyermekek számára. A kórházak és rendelők infrastruktúrája gyakran megsérül, vagy működésképtelenné válik az áramszünetek, az üzemanyaghiány, illetve a felszerelések és gyógyszerek kimerülése miatt. A szakirodalom szerint olyan időszakok is előfordultak, amikor egy-egy újszülöttosztály működtetéséhez szükséges inkubátorok áramellátása került veszélybe, ami az élet szempontjából kritikus kérdés.

Az UNICEF számára nagy kihívást jelent, hogy a védőoltási programokat, a gyermekbetegségek megelőzésére irányuló kampányokat

és a sürgősségi egészségügyi ellátást fenntartsa olyan körülmények között, ahol a lakosság mozgása korlátozott, és a közlekedési útvonalak gyakran veszélyessé válnak. A szervezet ezért sok esetben mobil egészségügyi csapatokat alkalmaz, amelyek a közösségekhez közelebb, olykor rögtön a menedékhelyeken nyújtanak egészségügyi szolgáltatásokat. Ilyen körülmények között egy egyszerű, máskor rutinszerűnek számító beavatkozás életmentő lehet.

Víz nélkül nincs élet: a WASH-programok védelmi szerepe

A gázai gyermekek mindennapjait meghatározó egyik legsúlyosabb probléma a tiszta ivóvízhez való hozzáférés bizonytalansága. A sérült vízvezeték-hálózat, a szennyvízkezelés akadozása és a higiéniai eszközök hiánya miatt a fertőző betegségek kockázata drámaian megnő. Különösen a menedékhelyekké alakított iskolákban vagy közösségi épületekben kritikus ez a helyzet, ahol akár több száz ember osztozik néhány vízvételi ponton. A szennyezett víz nem csupán gyomor- és bélrendszeri megbetegedéseket okozhat, hanem a kiszáradás veszélyét is magában hordozza, amely a gyermekek számára életveszélyes állapotot jelenthet.

Az UNICEF 2023-as globális jelentése szerint a világ humanitárius válságövezeteiben több mint 35 millió ember jutott ivóvízhez és alapvető higiéniai szolgáltatásokhoz UNICEF-támogatással, és ezek között gázai közösségek is szerepeltek. Mindez azonban továbbra is csak részleges enyhülést jelent egy olyan térségben, ahol a vízbiztonság kérdése évtizedek óta nem rendeződött, és a jövő generációi számára is meghatározó kockázat maradhat.

Gyermekek lélek háború idején: pszichoszociális támogatás

A gázai konfliktus gyermekei számára a háború nemcsak külső rombolást jelent, hanem belső, sokszor láthatatlan sebeket is hagy maga után. A gyermekek idegrendszere még fejlődésben van, így a tartós stressz, a félelem és a bizonytalanság olyan lelki terheket ró rájuk, amelyek hosszú távon hatással lehetnek személyiségük alakulására.

Az UNICEF gyermekbarát tereket hoz létre, ahol szakemberek és képzett önkéntesek foglalkoznak a gyerekekkel. Ezek a helyszíneken a játék és a kreatív tevékenységek olyan eszközökké válnak, amelyek segítenek a traumák feldolgozásának megkezdésében. A játék ilyenkor nem csupán szórakozás, hanem terápiás módszer, amely lehetőséget ad arra, hogy a gyerekek történeteket meséljenek el a saját ritmusukban, sokszor anélkül, hogy kimonandanák a félelmeiket.

A pszichés támogatás sok esetben a szülők bevonásával valósul meg. A családok számára csoportos beszélgetések és tanácsadások is elérhetők, hiszen egy traumatizált környezetben a gyerekek segítése nem képzelhető el a gondviselők megerősítése nélkül. A stabil felnőtt jelenléte a gyerekek biztonságérzetének egyik legfontosabb eleme, ezért az UNICEF célja nem kizárólag a gyerekek egyéni támogatása, hanem olyan közösségi struktúrák erősítése is, amelyek képesek védőhálókat teremteni számukra.

Mit tehetünk mi?

A háborús térségekben élő gyerekek helyzetéről szóló hírek gyakran távolinak tűnnek, pedig a mindennapi döntéseinkkel is hatással lehetünk arra, milyen figyelem és támogatás irányul ezekre a közösségekre. Az egyik legfontosabb lépés az, ha hiteles információforrásokat követünk, és nem engedjük, hogy a gyorsan terjedő, sokszor manipulatív tartalmak torzítsák a valóságot. A tájékozódás ugyanis nem pusztán tudás, hanem felelősségvállalás is: ha értjük, mi történik a világ másik felén, akkor a gyerekek történetei nem maradnak láthatatlanok.

A szolidaritásnak több formája lehet. Vannak, akik adománnyal segítenek, mások társadalmi érzékenyítő eseményeket szerveznek, és vannak, akik oktatási vagy kutatási tevékenységükön keresztül járulnak hozzá a gyermekjogok érvényesítéséhez. Sok egyetemi közösségben működnek olyan diákszervezetek, amelyek humanitárius célú projekt munkákat koordinálnak, és amelyek révén a hallgatók nemcsak külső szemlélői, hanem aktív támogatói is lehetnek globális ügyeknek. A beszélgetés, az ismeretterjesztés és a kritikai gondolkodás is olyan tettek, amelyek segíthetnek közelebb hozni a valóságot azokhoz, akik nem élnek a válság közvetlen közelében.

Végső soron azonban a legfontosabb üzenet talán az, hogy a gyerekek nem ismételtető meg. A konfliktusok és humanitárius válságok által érintett gyerekek minden elveszített napja olyan lehetőség, amely nem tér vissza. Ezért azok a kezdeményezések, amelyek akár csak egy közösségben vagy egyetlen gyermek életében változást hoznak, hosszabb távon generációk jövőjét befolyásolhatják. A kérdés nem csupán az, hogy mi zajlik Gázában, hanem az is, hogyan döntünk mi, amikor meghalljuk ezeknek a gyerekeknek a hangját.

Kántor Kincső

A futball ünnepe volt

Lezárult a Buzánszky Jenő Labdarúgó Egyetemi Kupa emlékéve, amely a névadó legenda, Buzánszky Jenő születésének centenáriumi esztendeje is volt. Ezúttal nem csupán a hagyományos programelemek emelték a záróünnepség színvonalát, hanem rendhagyó kulturális eseményeken is részt vehetett a tisztelt nagyjermű.

A Nagydöntő előestéjén, február 24-én az oDEon Színház nézőtere telt meg különleges beszélgetésre. A moderátor Ó Nagy Ferenc a sportriporter-legenda Gulyás Lászlót, valamint az Aranycsapat-legenda Bozsik József fiát, Bozsik Pétert kérdezte. Az eseményen Kövér László, az Országgyűlés elnöke mondott köszöntőt. Másnap délelőtt, a döntők napján a Debreceni Egyetem Böszörményi úti Campusán indult a nagyszabású eseménysorozat. Bemutatták Szöllősi György frissen megjelent kötetét, amely a Futbólia visszahódítása címet kapta. A szerzőtől megtudhattuk, miként vált a múlt, pártállami, valamint a sötét Rákos-rendszer kényszerproduktumává a labdarúgás, majd Kádár János rendszere után miként sikerült visszahódítani, valamint újraépíteni a hazai futballéletet, és miként vált újra jelentős tényezővé Magyarország a sportág világtérképén.

Mindezeket követően indult a főműsor. A DESOK Csarnok került reflektorfénybe, ahol elkezdődtek a Buzánszky Kupa és a Kozma Mihály Futsal Kupa aranymeccsei. Elsőként a Divízió 3 döntősei rúgták a bőrt. A Nagyobb a füstje mint a lángja a Livergoon alakulatával nézett farkasszemet, a mérkőzés végén pedig a Livergoon örülhetett. A Divízió 2 trófeájáért a Sinter FC Akadémia és az Üvegtigris szállt harcba. Úgy tűnt, hogy a Sinter minden kérdést lezár a hajrára, ám az utolsó percben sem omlott össze az Üvegtigris, és mindössze egyetlen perc alatt egyenlített 3-1-ről a tavalyi őszi szezon Divízió 2-es győztese, így büntetők következtek. A séttlövést az Üvegtigris nyerte, így izgalmas találkozón hódította el az aranyérmet. A Kozma Mihály Futsal Kupa döntőjén ismét a Livergoon lépett pályára, a DRS alakulata ellen. A „doktorok” esélyt sem hagytak ellenfelüknek, és 10-2 arányban nyerték meg a találkozót. Ezúttal sem maradt el a Női Liga, amelynek döntőjét két rutinos csapat, a Sinter Ladies és a Fókuszban Team vívta. Ez az összecsapás is szoros csatát hozott, ám a vége sima lett, a Fókuszban javára. A finálét idén is a legmagasabb osztály, a Superliga aranymeccse zárta. A DRS másodsor

vonult fel a parketten, immár a Sinter FC csapatának ellenfeleként. Parázs hangulatú, fizikális csatában a DRS második aranyérmét is megszerezte.

A meghívott díszvendégek és a szervezők hagyományosan megkoszorúzták Buzánszky Jenő, valamint prof. dr. Nyirkos István szobrát.

A hamisítatlan döntőhangulatról a DEAC Cheerleaders táncosai gondoskodtak, akik a Superliga döntője előtt a küzdőtéren mutattak be látványos koreográfiát, valamint a publikumot a díjátadó ceremónia előtt nézőtéri flashmobbal lepték meg. A trófeák átadása után MVP-címmel díjazták a legjobban teljesítő játékosokat is.

Az este nem ért véget a hármas sípszóval, hiszen a BJLEK-nagydöntő hagyományos programeleme az afterparty. Számos játékos és szervező részvételével tartott hajnalig a buli a belvárosi Spontán Bárban.

Barna Marci, fotó: China Tibor

Válogatott játékosok a GTK-n

A DE Gazdaságtudományi Karának hallgatói és a magyar férfi kézilabda-válogatott tagjai: Palasics Kristóf, Sipos Adrián és Lukács Péter, egy kötetlen beszélgetésen vettek részt órai kereteken belül a Böszörményi úti campuson. A külföldön játszó játékosok válogatott összetartásra érkeztek haza, így volt idejük eljönni Debrecenbe.

Dr. Bácsné prof. dr. Bába Éva, a Sportgazdasági- és Menedzsment Intézet igazgatója által moderált beszélgetés első kérdése volt, hogy a profi sportolók hogyan ismerkedtek meg a kézilabdával.

Palasics és Lukács története nagyjából megegyezik, mindketten fiatalon, 7-8 éves korukban kezdték el a sportot, és ebben nagyban közrejátszott a családi kötődés a kézilabdához. Sipos Adrián pedig elég későn, 14 éves korában kötelezte el magát a kézilabda mellett, előtte rengeteg sportot kipróbált, mint például a labdarúgás, a kosárlabda és az amerikai foci. Mindhárman remekül döntöttek, hiszen a válogatott és klubcsapataik meghatározó játékosai lettek.

Palasics és Sipos Németországban, Melsungenben légióskodik, Lukács Péter pedig a norvég Elverum irányítója. A játékosok meséltek arról, hogy milyen nehézségekkel jár egy külföldi klubnál kézilabdázni. Palasics Kristóf magyar csapatai mellett védett Spanyolországban, Portugáliában és most Németországban. Elmondása szerint a mediterrán országokban másképp állnak hozzá a sporthoz, két vereség után is csak pozitívan viszonyulnak a dolgokhoz, azonban nyelvi nehézségei akadtak, hiszen spanyolul kellett kommunikálnia társaival, de ebbe is beletanult. Németország egy teljesen más világ volt, ridegebbek az emberek, és a világ legjobb bajnokságban, kimagasló csapatok ellen játszik nap mint nap, viszont itt hatalmas segítség volt neki Sipos Adrián, aki mindenben támogatást nyújtott. A külföldi tapasztalataiban az a közös, hogy klubjaik nem támogatták őket sem a lakás- és autó keresésben, sem a papírmunkával kapcsolatos teendőkben.

Sipos karrierje nagy részében hazai klubokban játszott, mint például a MOL Tatabánya KC vagy a Telekom Veszprém, és innen vezetett az útja 2023-ban a Melsungen csapatába. Családjával költözött ki, és ez nagyban hozzájárult ahhoz, hogy megszokja a külföldi légkört. További előny mindkét játékos számára, hogy a csapaton belül angolul beszélnek, ezáltal jobban tudnak kommunikálni játékos társaikkal.

Lukács Péter a Ferencvárosnál mutatkozott be a magyar élvonalban 16 évesen, majd elkerült a Veszprém akadémiájára, ahol megismertette magát a felnőtteknél, innen igazolt Norvégiába. Csak pozitív tapasztalata van az országról és az ottani felfogásról. Az első pillanattól kezdve támogatta csapata lakás találásában, autógyben és a papírmunkákban is. Emellett baráti, családias a légkör a klubjánál. A skandináv játéktípus is szimpatikus neki, ami azt jelenti, hogy nagy hangsúlyt fektetnek az 1:1 elleni párharcokra. Fontosnak tartja a norvég nyelv elsajátítását, ezzel is megadva a tiszteletet az ottaniaknak.

A beszélgetésben szóba került a magyar válogatott helyzete is. Sipos Adrián, válogatottunk csapatkapitánya meglátása, hogy a fiatalítás megkezdődött és folyamatosan zajlik, de az élménybe tartozik a magyar csapat. Van 1-2 kiemelkedő ország, de a mögöttük elhelyezkedő 10 között nagyon kiegyenlítették az erőviszonyok. Palasics elmondása szerint jó a hangulat a csapatnál, tetszik neki a Chema Rodriguez szövetségi kapitány által képviselt spanyol játéktípus, miszerint rengeteg taktikai elem van a támadásban és a védekezésben is. A fiatalok, mint például Lukács Péter korosztály is kezdenek beilleszkedni.

Természetesen szóba jött a pályafutás utáni élet is, hiszen egyszer minden karrier véget ér. Mindhárom sportolónak fontos, hogy teremtsenek egy másik lehetőséget a sport mellett. Tudatosan készülnek a pályafutás utáni életre, ezért kezdték el a Debreceni Egyetemen a sportszervezői szakot. Lukács Péter már korábban

is folytatni akarta tanulmányait, de csak a Debreceni Egyetem nyújtott olyan segítséget, ami ezt lehetővé tette, a pályafutása után mindenképpen a sport világában szeretne elhelyezkedni. Sipos Adrián tudatosan készül a visszavonulása utáni életére, amit meg is említett a beszélgetés során. A játékosok nagyon hálásak az egyetemnek, hogy biztosítani tudja az oktatásukat, hiszen online órák és vizsgák keretein belül ugyanazt a tudást szerzik meg, mint a nappali képzésben részt vevő hallgatók. A rendezvény végén a játékosok átvehették az Együtt a Gazdaságtudományi Karért Ösztöndíjat is, a tehetséges hallgatóit támogató elismerést Fenyves Veronika dékán adta át.

Varga Dávid, fotó: hirek.unideb.hu

**ARMIN
VAN BUUREN**

AZAHRIA

METAL-SHEET

A LEMEZBE ZÁRT ÉRTEK

SCOOTER

**CAMPUS
FESTIVÁL**

2026. JÚLIUS 22-26.

DEBRECEN-NAGYERDŐ

**+ 250 ZENEI
PRODUKCIÓ**

Töretlenül népszerű

Március 14-én, megtartották a Buzánszky Jenő Labdarúgó Egyetemi Kupa 2025-26-os szezonjának tavaszi sorsolását. Ismét több mint ezer hallgató lép majd pályára, százharmincnégy csapatban.

Rendhagyó helyszínen, a Nagyerdei Víztorony pincetermében tartották a Buzánszky Kupa tavaszi sorsolását. A terem teljesen megtelt benevezett játékosokkal, valamint meghívott díszvendégekkel. Az eseményen részt vett többek között Bogdán Ádám, a DVSC sportigazgatója; Bács Zoltán, a Debreceni Egyetem kancellárja; Lóczi Lászlóné Kovács Marianna, a DEAC ügyvezetője; Orbán Ildikó, a Gazdaságtudományi Kar tanára, valamint Kozma Mihály, a torna védnöke, a Kozma Mihály Futsal Kupa névadója, egykori futsal-szövetségi kapitány.

Kozma Mihály köszöntőjében a torna sikereit méltatta, és felidézte, hogy a Buzánszky Kupa megkapta Az Év Szabadidős Sporteseménye elismerést is:

„Örömmel vállaltam a nyitóbeszédet. Amikor Buzánszky Jenő bácsi huszonkét esztendeje áldását adta erre a rendezvényre, nem is sejtettük, hogy ilyen nivós eseménnyé női ki magát. Az ország legnagyobb egyetemi sportrendezvénye, néhány éve pedig Az Év Sportolója Gálán ki is tüntették. Mondhatjuk, hogy odaértünk a csúcusra, idén is százharmincnégy csapattal rajtol a tavaszi szezon, több mint ezer játékosal” – mondta nyitóbeszédében.

A köszöntők után kisorsolták a csoportokat, valamint ismertették a lebonyolítási rendszert. Először a Divízió 3 csapatait húzták ki a kalapokból, majd a Divízió 2 és a Superliga gárdái találtak ellenfelekre.

A sorsolást a DVSC hazai mérkőzéseinek felvezető eseménye, a Matchday Fesztivál keretein belül tartották. Ennek apropója volt, hogy a Loki szombaton este keleti rangadót vívott, a Nyíregyháza alakulatát fogadta. A sorsolás résztvevői a találkozót megtekinthették a Nagyerdei Stadion egyetemi szektoraiból. A Vasutas ugyan nem tudott nyerni, de pontot szerzett ősi riválisától, a végeredmény 1-1 lett, a lelátón pedig csaknem tizenegyezer szurkoló foglalt helyet.

Barna Marci, fotó: unideb.hu

CAMPUS BOWLING BÁR

BOWLING, DARTS, CSOCSÓ

Felújított bútorzat, új cipők, minőségi, széles italválaszték.

Céges rendezvények, szakestek, születési bulik tökéletes helyszíne!

Ha fényképes UniPass kártyáddal vásárolsz a pultban 30% kedvezményt kapsz. Az akció minden héten hétfőtől csütörtökig tart.

06-52-529-111

Debrecen, Kassai út 26.

FORUM
DEBRECEN

www.forumdebrecen.hu

FÓRUM AJÁNDÉK KÁRTYA

STÍLUSOS MEGLEPETÉS
MINDEN ALKALOMRA.

